

Paris, 15 Juli 2019

Franse academica gearresteerd in Iran

Fariba Abdelkah, senior onderzoekster bij het CERI (Centrum voor de Studie van Internationale Bestrekkingen) van *SciencesPo* (Politieke Wetenschappen) in Parijs, en mede-initiator van REASOPO (Europees Netwerk voor de Analyse van Politieke Samenlevingen) is gearresteerd in Iran, waarschijnlijk op 5 Juni van dit jaar. Haar collega's werden pas opmerkzaam gemaakt op haar verdwijning op 25 Juni, toen ook het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Franse ambassade in Teheran hierover geïnformeerd werden.

Wij willen niet alleen onze solidariteit met onze collega tot uitdrukking brengen, maar ook onze dank aan de Franse diplomaten en andere vertegenwoordigers voor hun discrete maar vastbesloten acties in dezen. In overleg met hen hebben we aanvankelijk niet de publiciteit gezocht om hun acties niet te verstoren. We wilden evenmin de strategie bevorderen die waarschijnlijk nagestreefd wordt door degenen die Fariba gearresteerd hebben en dat willen gebruiken in de botsing tussen Teheran en Washington, met name ook met het oog op de Franse bemiddeling in dit conflict. Er zijn goede gronden voor deze veronderstelling, temeer omdat er geen enkele andere grond is voor de arrestatie van onze collega. Haar activiteiten zijn strikt academisch, zij is op geen enkele wijze betrokken bij welke inlichtingendienst dan ook, en zij is in geen enkel opzicht politiek actief in Iran. Zij is mogelijk gearresteerd óf wel om haar als losgeld te gebruiken, óf wel omdat de vrijheid van wetenschappelijk onderzoek niet meer getolereerd wordt door de Iranese inlichtingendiensten (dan wel een deel daarvan). Iedere verwijzing naar haar betrokkenheid bij spionage activiteiten of ondermijning van het regime missen elke geloofwaardigheid en zijn lachwekkend voor een ieder die haar wetenschappelijke en persoonlijke carrière kent, ware het niet dat haar vrijheid en gezondheid op het spel staan.

Door het nieuws van haar aanhouding verder te verspreiden via sociale netwerken en de media beogen wij, enerzijds, opnieuw ons vertrouwen tot uitdrukking te brengen in de actie van de Franse autoriteiten om haar bevrijding te bewerkstelligen en, anderzijds, verdere

informatie te verstrekken aan allen die reeds geprotesteerd hebben tegen haar aanhouding en hun diepe verontwaardiging daarover tot uitdrukking hebben gebracht.

Fariba Abdelkhah, antropologe, is de auteur van verschillende artikelen en boeken die een nieuw perspectief bieden op de Iranese samenleving. Met name kunnen genoemd worden *La Révolution sous le voile. Femmes islamiques d'Iran* (Karthala, 1991) ; *Being Modern in Iran* (Hurst, 1999, en Columbia U.P., 2001) ; en *The Thousand and One Borders of Iran* (Routledge, 2016). Zij kwam als studente naar Frankrijk in 1977, en vestigde zich in Parijs om persoonlijke redenen, maar ze bleef regelmatig naar Iran gaan voor langere periodes van veldwerk. Ze werd daar regelmatig onderworpen aan allerlei vormen van intimidatie (ondervraging, in beslagname van haar paspoort). Dit heeft haar tot nog toe niet afgeschrikt om haar onderzoek ter plaatse voort te zetten, omdat ze dat als haar recht zag, maar ook als een verplichting aan het land van oorsprong. Naar aanleiding van de arrestatie van de Franse promotie-onderzoekster Clotilde Reiss in 2009, schreef Fariba een commentaar in de pers dat nu voorspellende waarde dreigt te krijgen https://www.lexpress.fr/actualite/monde/proche-moyen-orient/en-iran-le-chercheur-est-consideré-comme-un-agent-007_780861.html.

Ze onderbouwde dit commentaar door de publicatie van een open brief in het Perzisch aan de President van de Islamitische Republiek, Mahmoud Ahmadinejad, in het dagblad *Courrier International*

<https://www.courrierinternational.com/article/2009/09/10/contre-le-regime-de-la-peur-en-iran>

Als je dit nu leest kan het je kippenvel bezorgen.

Fariba Abdelkhah verlegde haar aandacht voor enkele jaren van Iran naar Afghanistan waar ze volgens haar vertrouwde methodes te werk ging: intensief veldwerk uitgevoerd in moeilijke en gevaarlijke omstandigheden. Zij publiceerde hierover in verschillende *Études du Ceri* (vrij toegankelijk op <http://www.sciencespo.fr/ceri/fr/papier/etude>) als mede in enkele themanummers voor academische tijdschriften, artikelen en hoofdstukken in boeken.

Na de verkiezing van Hassan Rohani tot President van de Islamitische Republiek vatte Fariba haar studies in Iran weer op. Ze vestigde zich in Qom, nam *fiqh* lessen en weidde zich aan de institutionele analyse van het Shiïte priesterschap - met name in de context van religieuze interacties tussen Iran, Afghanistan en Irak (in het verlengde van haar boek *The Thousand and One Borders of Iran*). Minder bekend is dat Fariba onder een schuilnaam de laatste jaren ook veel erkenning kreeg in literaire kringen in Iran voor haar vertalingen in het Perzisch van Franse mystieke gedichten uit de late Middeleeuwen en de Renaissance.

Als onderzoekster is Fariba Abdelkha algemeen gewaardeerd vanwege de hoge kwaliteit van haar publicaties en haar grote persoonlijke integriteit. Haar arrestatie is absurd en schandig. Als REASOPO (Europees Netwerk voor de Analyse van Politieke Samenlevingen) willen wij luid en duidelijk onze stem laten horen in het koor van verontwaardiging vanuit de internationale wetenschappelijke gemeenschap sinds haar aanhouding bekend werd, een week geleden. Met zoveel anderen willen wij aandringen op haar onmiddellijke vrijlating.

Gezien de minachting die de autoriteiten in Teheran tonen voor wetenschappelijke vrijheid en het gevaar dat academici lopen in Iran, wil het REASOPO (Europees Netwerk voor de Analyse van Politieke Samenlevingen) er bij alle Europese wetenschappelijke en universitaire instituten op aan dringen onmiddellijk iedere vorm van samenwerking met dit land te staken, met uitzondering van het ontvangen van Iranese studenten. Wij blijven ook onze solidariteit betuigen met al onze Iranese collega's in hun confrontaties met de willekeur van de veiligheidsdiensten van de Islamitische Republiek.

www.fasopo.org

www.fasopo.org

www.fasopo.org

www.fasopo.org

FASOPO

association de recherche, loi de 1901

97, rue Vieille-du-Temple - 75003 Paris